

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A NAGY KÜLFÖLDI KÖLCSÖN. Bukarestből táviratozzák: Averescu miniszterelnök tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Triax és Schröder angol pénzemberekkel a nagy külföldi kölcsön ügyében. A megbeszélés eredményét a legteljesebb diszkréció fedi. A tanácskozáson Burileanu és Barbu Stirbei herceg is résztvettek.

ROMÁNIA KÖZVETÍTŐ SZEREPE. Párisból táviratozzák: Mitilineu külügyminiszter tegnap Brianddal ebédelt, majd hosszabb megbeszélést folytatott Poincaréval. A francia sajtó meleg hangon ír Mitilineu látogatásáról, amely különösen az orosz kérdés szempontjából fontos, mert az erre vonatkozó londoni tárgyalások eredményei rendkívül érdeklik Romániát is. A Journal ezzel kapcsolatban reámutat arra, hogy Románia igen nagy szerepet játszik a balkáni politikában, mert szövetsége egy Olaszországnak, mint Jugoszláviának és ezért a legalkalmasabb közvetítő. Briand tegnap este bankettet adott Mitilineu tiszteletére, amelyen a kormány összes tagjai megjelentek.

BARÁTSÁGOS TANÁCSKOZÁS AVERESCU ÉS BRATIENU KÖZÖTT. Bukarestből táviratozzák: A Politica című lap értesülése szerint Averescu miniszterelnök és Bratienu Jonel tegnap találkoztak és megbeszéltek a napirenden levő összes problémákat. A barátságos mederben lefolyt tanácskozáson megállapították, hogy a két párt összműködése továbbra is fennállhat és a felmerült incidensek nem olyan súlyos természetűek, amelyek a megegyezést felborítanak.

LONDON ÉS MOSZKVA KÖZÖTT MEGSZÜNİK A DIPLOMÁCIAI VISZONY. Londonból jelentik: A minisztertanács hétfőn dönt a szovjettal való diplomáciai viszony megszakításáról. A Moszkvába küldendő jegyzéket a legerélyesebben fogják megszo-vegezni. A Daily Mail elkerülhetetlennek jelzi a London és Moszkva közötti viszony megszakítását. Ninesen kizárva, hogy Olaszország is hamarosan visszahívja moszkvai követét, mert Rómában is igen sok a panasz az oroszok ellen.

FELTÉTLENÜL BEJELENTENDŐK A KÜLFÖLDI ALKALMAZOTTAK. Bukarestből táviratozzák: A munkaügyi miniszterium elhatározta, hogy a legszigoribb eljárást indítja mindazon gyárvállalatok, főnökök és munkaadók ellen, akiknél idegen állampolgárok vannak alkalmazásban és elmulasztják alkalmazottikat idejekorán a sziguranca, valamint az illetékes kerületi munkafelügyelőségnek bejelenteni.

Szemfényvesztés a postaigazgató rendelete?

Papacostea körrendeletben tiltotta meg, hogy a postások között gyűjtsenek és Temesvárott mégis levontak az alkalmazottak fizetéséből, de most már nem vezérigazgatói ajándék, hanem szanatoriumvásárlás céljaira

Temesvár, május 22.

Tíz nap előtt a Déli Hírlap volt az első, amely az egész országban egy páratlan botrányról rántotta le a leplet. A postások lehorgasztott fővel jártak és a Déli Hírlap kinyomozta ennek okát. Ugyanis újabb nagy anyagi áldozatot róttak ki rájuk. Miután tavaly vámot szedtek sovány fizetésükből a postások bankjára, üdülőtelepére és száz leivel darabját mind-egyikkel megvették Papacostea postavezérigazgató arc-képét,

most a Manea és Alevra bukaresti postafelügyelők azt a tervet főzték ki, hogy a vezérigazgatónak husz millió lei költséggel Bukarestben villát vásárolnak. Kiokoskodták, hogy ezt a vételárat a posta alkalmazottainak kell összeadni és pedig kezdve a legkisebb fizetésű alkalmazottól a tekintélyes jövedelmű főtisztig mindenki- nek a fizetése arányában. Meg is állapították a kulcsot akként, hogy a levélhordók háromszáz leit adnak, a többiek hozzájárulása pedig lépcsőzetesen egészen ezerötszáz leig terjed. Ezért jártak a postások földre horgasztott fejjel és ezért tartotta szükségesnek a Déli Hírlap, hogy ezt az ügyet napvilágra hozza. Cikkünket elsőnek a bukaresti Lupta vette

át, majd utána a többi fővárosi lap

és az erdélyi sajtó is kezdett ezzel az ügygel foglalkozni.

A villavásárlási akció botrányá dagadt és Papacostea vezérigazgató szükségesnek látta nyilatkozni és kijelentette, hogy tudta nélkül kezdtek meg a mozgalmat. Ha azonban a villát megkapja — mondotta — úgy azt a postások részére berendezendő szanatoriumnak szánja. A sajtó azonban nem elégedett meg ezzel az elintézéssel. Tovább bolygatta a dolgot és rámutatott arra, hogy a postásoktól, akik csekély fizetésükből alig tudnak megélni, még szanatoriumi célokra sem lehet ilyen adományokat kikényszeríteni. Erre aztán jött Papacostea vezérigazgató rendelete, amely egyenesen megtiltotta, hogy a postások között gyűjtsenek és bárminő adományokat elfogadjanak.

Ugy látszik azonban a mozgalom kezdeményezői ezzel

a tilalommal se törődnek. Fejükbe vették, hogy a villát megveszik és ettől nem akarnak elállani az országos felzúdulás dacára sem.

Erre a konokságra vall az a körülmény, hogy pénteken, május 20-án, amikor a postásoknak kiadták a fizetéseiket, az ország minden városában eszközölték az erre a célra

kivetett összegek beszédését. Bukarestben számosan tiltakoztak ez ellen, azonban fenyegetéssel elhallgattatták őket. Temesvárott is a tiltó rendelet dacára könyörtelenül vonták le a villavételi hozzájárulásokat. Legfeljebb annyi engedelményt tettek, hogy most csak egy harmadot tartottak vissza, de kijelentették, hogy ugyanígy tesznek majd a júniusi és júliusi fizetések-nél is. Temesvárott körülbelül száz-ezer leit tartottak vissza a postások fizetéséből. Először azt ígérték, hogy ha az a bizonyos tiltó rendelet írásban is megérkezik, akkor a pénzeket visszaadják. A rendelet megérkezett, de a visszafizetésről eddig szó sincsen. Többek jelentkeztek a posta pénztárainál és

Papacostea rendeletére hivatkozva, kérték a pénzüket. Ezeknek azt válaszolták, hogy a vezérigazgatónak nem vesznek ugyan villát, de a pénzen postászanatoriumot csinálnak Bukarestben.

Erre a célra pedig egy alkalommal a télen minden postástól levonták már egy napi fizetését és Temesvárott bált is rendeztek, amely fényes anyagi eredménnyel végződött.

A közvélemény azt követeli, hogy a postásoknak adják vissza a jogtalanul levont pénzeket. A közvélemény visszhangja vagyunk, amikor hangoztatjuk, hogy nem nyugszunk addig, amíg a postások nem kapják meg a visszatartott összegeket. Ilyenformán nem lehet a vezérigazgatónak házat venni, de még szanatoriumot se lehet csinálni.

ELŐKÉSZITIK A VÁMTARIFÁT. Bukarestből táviratozzák: A Lupta értesülése szerint Manoilescu államtitkár elrendelte, hogy tegyék vizsgálat tárgyává a vámtarifa összeállításának feltételeit. A pénzügyminiszterium tanulmányozási bizottságában az erre vonatkozó ankét már két napja tart.

Főzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'11, Párisban 15'25

Temesvári magánárfolyamok 1927 május 22-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 813'00—816'00—816'00, dollár: 167'00—167'50—168'00, dinár: 2'95 külföldi, 2'90 belföldi, 2'90 effect, hollandi forint: 67'00—67'10—67'10, francia frank: 6'56—6'60—6'60, olasz líra: 9'15—9'18—9'18, cseh korona: 4'95—4'97—4'85, osztrák silling: 23'50—23'60—23'60, német márka: 39'65—39'75—39'75, magyar pengő: 29'20—29'30—29'30, svájci frank: 32'20—32'35—32'35.

Terményárak:

Buza 810, árpa 520, rozs 600, zab 550, tengeri 450 lei métermázsánsként ab feladóállomás.

Kérjük megtekinteni

kirakataink és raktárainkban az ujonnan érkezett szenzációs nyári selyemárukat

Klein és Naftaly,
Timisoara, Józsefváros.

A temesvári zsidóság multja

A legelső zsidó-magyar nemes temesvári rabbi unokája

Írta: **Singer Jakab dr. főrabbi**

Temesvár, május 22.

Temesvár régi zsidó hitközség. Már a török hódoltság idejében laktak itt zsidók. Erről tanuskodik a temesvári régi zsidó temetőben még most is látható sírkő, mely alatt a Salonikiból származott Assael Azriel spanyol zsidó hamvai nyugosznak, ki itt — mint sírköve mutatja — 1636-ban halt meg. De tanuskodik erről az 1716-iki török kapituláció hetedik pontja is, melyben Savoyai Jenő herceg a városban talált román, szerb, örmény és zsidó lakosságnak szabad tetszésére bízta: itt maradni, vagy elmenni.

Temesvár visszafoglalásakor tizenkét spanyol-zsidó család találtatott itten, vagy miként az ostromról szóló diárium mondja 144 lélek.

Zsidó nyomokat a török hódoltságban találunk még az 1739-iki konszkripcióban is, melyben néhány spanyol-zsidó van feltüntetve, kik a törökök idejében már ittlaktak. Így Mayer és Jacob Amigo, kik már akkor 34 éve laktak Temesvárott és ide való születésűek. Meyses Coronel elnök (Judenrichter), ki szintén ide való születésű, valamint Abraham és Elias Gerschen (Gerson) és Marco Mazoro, kik 30, illetve 28 éve laktak Temesvárott és itt születtek.

Ezen összeírás szerint már akkor rabbijuk volt és pedig Jacob Moyses személyében. Ő volt Temesvár első rabbija és pedig a szefard (spanyol) ritusu zsidóknak. Személyéről csak annyit tudunk, amennyit a konszkripció mond, hogy Belgrádból való volt. Hogy hány év óta lakott Temesvárott, vajjon a török világban már itt működött, éppen nála nincsen feltüntetve. Tény az, hogy 1741-ben nem működött itten, mert akkor már Levy Abraham Meyer töltötte be a rabbihivatalt, kőről csak az ismeretes, hogy temesvári zsidók, névszerint Amigo Abraham, Menachem Salamon és Marcus kezességét vállaltak 3000 tallér adósságáért, mellyel török alattvalóknak tartozott. 1745-ben már Levy Isák — talán az előbbi fia — szerepel mint rabbi (valószínű, hogy csak rabbihelyettes volt, mert 1743-ban már E. Lippman volt a rabbi), ki önként felajánlkozott a tolerenciális taxa fizetésére, jöllehet hogy ezalól mint rabbi fel volt mentve. Bizonyára

ennek a körülménynek köszönhetően, hogy 1749-ben, midőn az idegen zsidókat kiutasítani akarták, neki az ittmaradást megengedték.

„Dass von den abzuschaffen kommenden deutschen, wie spanischen Juden der Rabbiner Levy, Schächter Juda Izrael, Jacob Kohn (Kohn), Philipp Elias, der Pferdeabrichter (ló-ídomító) Joseph, sodann der Ruben Israel und Jacob Coronel hier zu belassen sein“.

1752-ben már nem élt, mert akkor egy örököse jelentkezik, aki mellett Károlyi Sándor gróf tanuskodott, hogy e levél átadója az itt elhalt Levy rabbi valódi örököse és a hagyatékot illeti meg. Ugyanekkor a német ritusu (askenaz) zsidóknak Löbl volt a rabbija, kinek neve egy kellemetlen ügyből kifolyólag maradt reánk. A vámbihatal ugyanis feljelentést tesz elene, hogy csempészett portékát talált és foglalt le nála és üzlettársánál Sasve (?) zsidónál. Ugy látszik, a rabbiságból nem élhetett meg, egyúttal kereskedő is volt.

A temesvári főrabbi ékes koszorújában diszes hely illeti meg Eliezer

Lipman rabbit, ki 1743—1768-ig állott a temesvári főrabbi-hivatal élén. Sírkövét, melyen csak rövid pár szó van feljegyezve, sikerült megtalálnom és ez „a nagy rabbinak“ mondja. Apja is rabbi volt.

Kiváló, nagytekéntélyű, ismert és tudós ember lehetett, akinek vitás ügyekben döntő volt szava, ítélete.

Fontos ügyekben hozzá fordultak az ő utbaigazításáért és döntéséért. 1748-ban az alakuló makói Chevra-Kadisha az egyleti tevékenység művelésének irányítása céljából felkérte Lipmant, hogy „Tkonoth“, alapszabályokat készítsen (Makón akkor a rabbihelyettes Löbl Abraham volt) és ő készséggel megfelelt e megtisztelő felhívásnak és beküldte a 25 pontból álló szabályzatot, „hogy tanítsa a nép zömét, miként gyakorolja a jótetteket, a betegek ápolását, az elhunytak eltakarítását, hadd irányuljon szívök az Istenfélelemre és parancsainak művelésére, hisz ezen dolgok gyümölesét élvezik e világon és hatásukat érzik mindenkor az öröklet hónapban“.

1758-ban a gyulafehérvári bét-din (rabbi collegium) az ő instanciájához utasít egy vizzálykodó házaspárt, hogy ő tegyen igazságot ügyükben. Ugyanekkor e bét-din az ő ítélete alapján döntött, midőn Abraham Bechor gyulafehérvári lakos 6 rénus tallért követelt Gitl asszonytól, mert elhunyt férjéért a gyászéven át Kaddist mondott. Lippmann döntése úgy szólt, hogy ily követeléseket még kiskorú árvák pénzéből is be lehet hajtani.

Az ő tekintélye és igazságérzete által a temesvári rabbihivatal felsőbb fórum lett, melytől az utolsó döntést várták.

Különbözik is a rabbik nemesak vallásos ügyekben, hanem a hívek polgári pöreiben is ítélkeztek a talmud és decizorok alapján. Így volt azután, hogy a főrabbi mellett még két rabbi működött, akikkel együtt a rabbi-kollégiumot képezték. Temesvárott állandóan több rabbi volt, annál is inkább, mert külön volt rabbija a német-lengyel és külön a szefard zsidóknak, valamint a vártól területileg távolabb eső Gyárvárosnak. Külsőleg egy közösséget képeztek, közös főrabbiával és elnökkel (Judenrichter), de ritusok szerint különböző rabbijaik és templomjaik voltak. Lippmann a szefard hitközségnek volt a rabbija, ez kitűnik abból az

ajánló levélből, melyet Simon von Gelderne Temesváron való átutazása alkalmával adott, melyen a szefardok rabbijaként szerepel, aláírva magát, mint szefard rabbi. Neve különben a Gyárvárosban még létező spanyol hitk. „Haskava könyvében“ a Kol-nidre estében felolvasni szokott halottak névsorában is előfordul.

Gyermekei előkelő, kiváló szerepet játszottak Temesvárott. Egyik fia Lipman Hirsch már 1779-ben mint háztulajdonos szerepel, kinek a zsidó templom mellett volt saját háza.

Megállapítható továbbá, hogy Lipman az őse a Bécsben élő báró Liebenberg családnak. Pesten a Külső-váci utcán felosztott régi zsidó temetőben, annak idején a következő héber és német sírfeliratot találtam:

Grabstätte der irdischen Überreste des in Gott ruhenden Isayas Liebmann Temesvár, aus kindlicher Liebe von dessen Sohn Ignatz Ritter von Liebenberg zur traurigen Erinnerung bestimmt.

A héber felirat szerint a temesvári rabbi fia volt Isayas, ki 1801-ben halt meg Budapesten, így tehát unokája Ignatz Ritter von Liebenberg volt, ki büszke szeretettel tekint tekintélyes rabbi családból való származására. Hogy miért lett lovag és nemes I. Liebenberg, erre megfelel a „Wurzbach-féle Biografisches Lexicon des Kaiserthums Österreich“.

Ignatz Ritter von Liebenberg, Industrieller, geb. zu Temesvár im Jahre 1772, gest. in Wien, 10-ten 1844. Dem Handelsgeschäfte sich widmend, liess er sich im Jahre 1792 in Wien nieder, wurde 1800 Grosshändler und in Würdigung seiner Verdienste um die Industrie im Jahre 1817 in den erblandischen Adelsstand erhoben.

A Liebenberg család az 1827-iki magyar országgyűlésen honfiusított és a „de Zsiti“ predikátumot kapta.

Igy vált a ghetto szülöttéből, a temesvári rabbi unokájából lovag, báró, nagy filantrop, a legrégibb magyar-zsidó nemes.

Ilyen destruktívek a zsidók. Ivadékaik azonban konvertáltak, vértagadók lettek. Ugylátszik a zsidó nemek ivadékaira nem szállt át az ösök vallása, otthagyták a gyengék táborát, mert a pénz, az arany sokszor megfontja a lelki acélt. A magyar ág a Lunckányi nevet vette fel.

Harminc lezárás van naponként a bázisai vágánynál, amely megakasztja a forgalmat

Temesvár, május 22.

A bázisai vágánynak, Temesvár város elesufitójának, forgalma és fejlődése kerékkötőjének kihelyezéséről már sok szó esett. A sajtó rengetegert írt erről a dolgról, illetékes körök is tárgyaltak már erről, azonban sajnos a szándék még mindig csak szándék.

A vasut új nyári menetrendje május 15-én lépett életbe. Most a vonatok még rosszabbodott, mert a vonatok járása olyan, hogy a belvárosi mozi előtt és az erzsébetvárosi Dózsa-utcában a bázisai vágányon a forgalmat éppen olyan időben bénítják meg, amikor az a legnagyobb. A villamosokon is éppen ebben az időben siet a legtöbb ember foglalkozási helyére, vagy pedig hazafelé. A reggeli lezárások sora reggeli öt perccel hat óra előtt kezdődik. Azután egymásután keresztezik a vonatok ezt a két utat és pedig

hat óra hat percek, hat óra huszonnyolc percek, hat óra harminc percek, hat óra ötvenegy percek, hét óra tizenöt percek, hét óra huszonhét percek, nyolc óra öt percek és nyolc óra negyven percek. Aztán némi szünet áll be délig. Tizenkét óra husz percek megint leeresztik a sorompókat, majd egy óra harminc percek, egy óra harmincegy percek, az ebédutáni szünet után három óra ötven percek, három óra ötvenhárom percek, később öt óra három percek, öt óra huszonöt percek, öt óra harminc percek, végül mikor az emberek napi munkájuk után este fáradtan hazasietnek pont hat órakor, hét óra husz percek, hét óra negyven percek és hét óra negyvenöt percek. Ez a huszonegy lezárás mind kizárólag személyszállító vonatok kedvéért történik. Közben jár azonkívül a nap során hat tehervonat és sokszor mozdonyok is. A lezárások

az egyes napszakokban olyan gyorsan következnek egymásután, hogy legfeljebb egy villamos kocsi engednek át a bázisai vágányon és máris lehull ismét a sorompó. Sőt vannak vonatok, amelyek között nincsen is idő arra, hogy a vasuti örök a sorompókat felhuzzák.

Ezek az utelzárások is mutatják, hogy itt a legfőbb ideje, hogy a bázisai vágány kihelyezése ügyében végre már döntő lépés történjen. Hiszük, hogy Dobosan János dr. főpolgármester és Cristea Szilviusz vasutigazgató tárgyalásainak, melyeket ezen a héten újból megkezdtek, végre meg lesz az eredménye. Szükséges azonban, hogy a lakosság is megmozduljon, az a lakosság, amelyet a bázisai vágány ilyenformán a hivatásában, a kenyérkeresetében akadályoz meg. Forduljon a lakosság a Bánság parlamenti képviselőihez és kérje meg őket az intervencióra. Bizonyos, hogy ez a közbenjárás hathatósan elő fogja mozdítani a főpolgármester és a vasutigazgató közötti tárgyalások sikerét.

Félegyházi.

Vasárnapi beszélgetés az érettségi vizsgák mumusairól

Már kiválogatták őket a miniszteriumban s nemsokára előzönlük az országot, hogy bonecoló késük alá vegyék megérni vágyó ifjúságunk tudását. Jönnek az érettségi vizsgák mumusai, jönnek az érettségi biztosok. Csak az tudja, hogy milyen nagyhatalom az érettségi biztos, vagy a képesítő hivatalos ellenőrzője, aki már maga is kiállt ilyen vizsgálatot.

De nemesak a vizsgázó helyzete nehez, a mumusé is az, különösen mostanában, amikor vasszigorral akarják visszaállítani a békés idők tudományos színvonalát. Mégis most is, mint régen, vannak fekete és fehér mumusok.

Milyen a fekete mumus? Szigorú nézésű, kiaszott, gyomorhajos, ideges ember. Szenytelenül néz végig a drukoló ifjúságon, nincs egy jó szava sem hozzájuk. Szárazon közli rendelkezéseit és megkezd a feleltetést. Az asztalon óra, jegyzőkönyv, dolgozatok és akták halmaza. A mumus folyton jegyez, semmiféle botlás nem kerüli el a figyelmét. A tanártól kijelölt tételt nem respektálja, gyanakszik és megváltoztatja. Rigolyait, mint törvényes követelményeket állítja a vizsgázó jelölt elé. Ha például az ízeltlábuak potroha a specialitása, akkor ebből kíván a jelöltől hibátlan szaktudást. Ha ellenben a rómaiak pénzügyi rendszerét tanulmányozta, akkor ebben az irányban tesz fel részletes kérdéseket. A kapott feleletet nem méltányolja, az a meggyőződése, hogy jelesen csak szakember tudhatja a dolgokat és következetesen nyomja lefelé a kalkulusokat.

Egészen más a fehér mumus. Kedves, barátságosan mosolygó, gömbölyded öreg ur. A vizsga megkezdése előtt bizalmat önt az ifjúságra néhány jóindulatu szóval. Áttanulmányozta előzőleg az iskolában használt tankönyveket és nem kérdez mást, mint amit azok tartalmaznak. A lényegét kívánja, nem ragaszkodik göresösen ahhoz, hogy bizonyos számú perccen át feleljen a jelölt. Engedi, hogy a kitűzött tételről beszéljen, megelégszik, ha gyanusat lát, egy-két lényeg-kérdéssel. A tanulónak az évközben kapott jegyét és a szaktanár javaslatait tekintetbe veszi. Egész magatartásán látszik, hogy nem a rosszat keresi, hanem a jót akarja megtalálni. Mégis meg tudja őrizni a vizsga komolyságát és a mértéken felül nem elnéző. De sohasem felejt el, hogy ifjakkal áll szemben, akiknek lelkiütere az érettségi elnök személye örök, feledhetetlen hatást gyakorol.

Kívánatos lenne, hogy mindenütt csak a fehér mumusok rémitgessék az ifjúságot.

Felöltő vagy gummikabát vásárlása előtt

tekintse meg gummikabát raktárunkat,

ahol felöltőszerű gummikabát 700 lei

angol szövetgummikabát 1100 lei

Állandó nagy választék

Szőnyeg és Linoleumház

JOZSEFVÁROS, Bul. Berthelot (Kossuth-u.) 5, Kobelt-ház. Telefon 18-75.

Temesvári konjunkturalovagok régen

negyvennyolcas márciusi események hatása alatt Temesvárott megalakult választmány nem tudja kielégíteni a hiukat és szemtelenekeket...

A szabadelvű urfiacskák szereplési viszketegsége

Temesvár, máj. 21.

A feledés sűrű fátyola takarta azokat az eseményeket, melyek a negyvennyolcas idők forrongásai közepette történtek. Ezt a fátyolt lebbenti fel az napló, amely a közelmúlt napokban került napvilágra régi elfakult irások közül és amely a történelmi hitelesség tékével bír annál is inkább, mert rója, Küttel Károly, Temesvár egykori polgármestere, közvetlen szemlélője és részese volt az akkori eseményeknek. Mai számunkban folytatjuk napló közlését. Míg az előbbi részleten arról volt szó, hogy már akkor is kadtak, akik antiszemita heccelődésekre vélték alkalmasnak az időt, addig a mai részből kiderül, hogy a zaras időkkel nyolcvan év előtt is a konjunkturalovagok igyekeztek kihasználni és tudásra, tapasztalatokra, észjárásra való tekintet nélkül próbálkoztak a vezető pozíciókat elfoglalni. Az emberek jellege nem változott: mult század legmozgalmasabb korszakában is ugyanaz volt, mint ma. De észleljén a napló maga.

Március 25.

Hire terjedt hogy Zimony is esatlatozott a propagandistákhoz. — sőt zervia is elüzi minden teketória nélkül belgrádi pasát embereivel együtt, kik a városban és azon kívül laktak. A porosz király embertelen macessága általános ellenszenvre talált. s ha közelebb esik Berlin, bizonyára segítséget kaptak volna a fegyver nélkül ágyukartácsok és bajonettek ellen küzdők.

A tegnapi demonstrációjára a Spies-üregnek következett egy vakárma, hogy gyújtogatást hírül adó édulák találtattak. Hire futott annak is, hogy Preyer et consortes — Veszeinovitsot — lynchtörvény útján coláltatni fogják, de ez is elmaradt a tűzlóli elővigyázat szükségé miatt talán, vagy más okból, de mindenesetre ilomosan.

Március 30.

Kulanesits hír szerint le van tartóztatva most és eredeti helyére fog utatitanni.

Április 3.

Az idevaló bank ismét ostromoltatott züstre banknotákat váltani kívánó gyének által, de bizony botorul viselik magokat ő kelmek. Elfelejtik, hogy a közönség miatt vannak odarendelve, nem pedig önkényeskedések és hetyke feleletek adására. Csak az ipas protekiójára fértem magam be, sok mások, régen várok rovására, s Pasconi, Bitter, Löwenthal uram szinte protekióból, de folytonos felháborodás közt, váltotta negyven forint banknotáimat.

Április 4.

Délután háromra vala megyei rendes közgyűlésünk hirdette. Egy kis sziesztát tartván, csak három után jövék a gyűlés helyére az új megyeház udvarába. Ekkor már Mekovitsot találtam az elnöki székből, hallva, hogy Ambrózy György leköszönt mindjárt eleinte. Felolvastattam Ambrózy Lajos volt főispánhelyettes lemondása, mely mint bűnök vallomása hangzik, mire következnek a volt főpecsovicsok írásbeli lemondásai, mi így lévén, a soi disant szabadelvű és egyenlőségért buzgó urfiacskák kimondták, hogy ocsmány jellege vagyon annak, ki most jelen lévén, törvénytelenül nyert tisztségéről le nem mond.

Következtek egymásután szóbeli lemondások, magam is lemondván tisztelbeli alügyességemet és táblabíró-ságomat. Egyeseket nevével fogva előhíttak, hogy mondjon le, például Capdebo János főbíró, Ruttkay Samuel esküdtet stb. Jovális tréfás szíben ment minden, amint észre lehetett venni, sem a leköszönők különös áldozatába nem került e lépés, sem a szorongatások és helypótlani akarók komolysága nem vala igen nagy. Legközelebbi időben a megyei hivatalnok ugysis esekély fizetése mellett, hihetetlen sarcolásoknak vala kitéve, a corteseknek még januárban és februárban száz—százötven forint adatott voksért közremunkálás érdekében. E gyűlésen a szőlők többnyire az asztalra felugráltak, vagy a mellette fekvő ölfáról és fentebb az épület folyosójáról belármáztak. Az egész közgyűlés dohányzst kedvelő népe szivarozott. Magam is az asztal egyik végén a zöld posztón török módjára esücsültem. Mellettem Kövér Vince detto.

Az annyira igazságtalan pecsovics-eljárások és elnyomások, tökéletes módon megbosszultattak.

Egyedül Desseffy Bélának, a szerencsétlennek szava hallatszott, ugy hánytorgatott, mint szabad mezőn egyedülálló nádszál a viharban. Szegény dacosan mondá, hogy ily kény-szerítés mellett le nem mond önkény-tesen, az egész törvénytelen eljárás.

Végzés: A lemondás a jelen nem voltakra is értetik. Holnap kilenc ember-ből álló választmány terjesszen elő javaslatot az új tisztviselőség felől. A viceispánságot Mekovits és Kulterer személyeikben tüstént betöltötték, mire szebbnél szebb dikeiök, fogadások az öreg Bogma szokott morderában, melyben azelőtt egyzben ünnepelesen kimondá, hogy testamentumában is meg fogja hagyni utódainak, hogy soha az ellenzéki párthoz ne szegődjenek s ha szegődnek, elátkozza. Ma is felpattant, hivataláról lemondó

Bukarestből Temesvárra gyalog jött egy volt pincér, aki évekig Oroszországban sinylődött

Temesvár, május 19.

Lebarnult arcu, lyukas cipőjü, rongyos ruhájú ember. Az egyik karján kurta zsák lóg, benne meggyás. Botra támaszkodva megy. Mikor meglát, ránnéz, majd nevémen szólítva köszön: — Jónapot kívánok!

Visszanézek. Nem ismerem. Felvilágosít:

— Pincér voltam a háboru előtt Temesvárott. Sokat szolgáltam ki a szerkesztő urat.

Megmondja a nevét: Puskás Simon. Valamikor Temesvár legjobb kávéházaiban és vendéglőiben volt alkalmazva. És méla, esendes hangon elmondja a maga nagy tragédiáját.

1914-ben a háboru kitörésekor bevonult. Volt egy kis megtakarított pénze, azzal a feleségét Budapestre küldte, aki ott üzletet nyitott. Őt az első transzportokkal a Kárpátokba vitték. Ott harcolt, amíg egy év múlva gránátszilánkot kapott a fejébe és a lábát is keresztüllőtték. Kórházba került, majd gyógyultan ismét a haretérre kellett mennie. 1916-ban oldalán lőtt sebbel orosz fogságba került. Pétervárra vitték,

és az általa elátkozott párt soraihoz néhány hét óta ocsmány okból tartozó.

Este a választmány süt főz, de nem tudja kielégíteni a hiukat és szemtelenekeket, annál kevésbé az egyenlőség elvét megmenteni.

A nép, vagyis cortessereg ezalatt tivornyáz a Trombita fogadóban, conferálnak, esárdást raknak, isznak.

Április 5.

Tisztujítás a megyénél. A főbíró-ságok közül a esakovárra kerülén a sor, Ormos és báró Duka Miklós közt szakadás történt, mely szerint a közönség két nagy részre hasonlott. Több egy óránál tartott a láрма, cégérezések, míg utoljára vala a győzelem. Duca emberei: atyafia, nyelvrokonok, hajdani pecsovicsok és egy kis lármás töredéke az uralkodó pártnak. Ormos emberei: az értelmiség diadalát hirdték szíveikben és nagy elszántsággal küzdöttek. Magam különös jókedvben voltam, agitáltam, buzdítottam, lármáztam, sürögtem, forogtam, lent az udvarban, fent az asztalokon, székeken. Tréfának vette kiki, nem komoly aktusnak. Elvégre az új tisztujítás megszületett. A nép — tegnaptól még kevés mértékben — részesített a hivatalokban. A nemzetség és pajtásági szellem lengé át az egészet. Barátom, Galgon a legszembeszökőbb a nem nemesek közül, ki a versetzi főbírói esküdtésre lön érdemesítve. Erdemre, tudományra szoros értelemben semmi tekintet.

qualificatióul csak az szolgált, ki mennyire mozdítá elő a véletlenül ugorkafára felkapaszkodott megyei pártunk érdekeit

pénzzel, diesszókkal, korteskedéssel, utcai demonstrációkkal, hova a esárdásjárás és különcöltöny öltése is számítható. Az idejekorán megtérteknek megboesájtattott, például Bogmáéknak. Magam nem szorgalmaztam pünkösdi királyságot, hanem megelégedtem tiszteletbeli alügyességgemmel, melyre újból kineveztettem.

dolgozott a Murman-félszigeten épülő vasutnál, majd Moszkvában töltött hosszú hónapokat, ahonnan Szibériába vitték.

Közben Oroszország bolseviki állam lett, Puskás János pedig egyik szibériai városból a másikba vetődött és eljutott Vladivosztokig. Hazulról is elmaradtak a levelek és már nem is remélte, hogy valaha visszakérül. A mult esztendő őszén Magyarország hazahozta még azokat a hadifoglyait, akik Szibériában sinylődtek. Ezerhat-száz ember jött vissza és köztük volt Puskás Simon is. Boldogan érkezett meg Budapestre és felkereste a feleségét. Megtalálta, de az asszony közben vígan élte napjait már férfiakkal és róla nem akart többet tudni. Nem kellett neki a lövedékektől és nélkülözésektől tönkretett szervezeti férj. Az asszonnyal való házassági és vagyoni viszálykodások közben elmulasztotta az időt, amelyben honosítását kérhette volna Magyarországon. Egy szép napon aztán felszólították, hogy mint román területen — Nagybánán — született egyén hagyja el az országot.

Próbált ez ellen tenni valamit, de nem lehetett. Elvitték a román határra és

Biharkeresztesnél átadták a román hatóságoknak. Azok levitték Bukarestbe. Ott szerencsétlenségére mint esavargót kezelték

és három hónapra elvitték az egyik regáti dologháza. Azonban hamarosan rájöttek a tévedésre és utjára bocsátották. Egy banija sem volt. Elhatározta, hogy visszajön Temesvárra, ahol valamikor dolgozott. Gyalog tette meg az utat, közben hol itt, hol ott dolgozott néhány napig, hogy némi pénzt keressen. Végre tegnap megérkezett Temesvárra.

— Örülök, — mondja, — hogy itt vagyok végre. Tisztességesen dolgoztam itt és most is akarok dolgozni. Ilyen rongyosan azonban nem kérhetek kávéházban, vagy vendéglőben alkalmazást. Bármilyen testi munkára vállalkozom, hogy annyi pénzt szerezzek, amiből magamnak a legszükségesebb ruhát megvehessem. Mert ha nincs ruha, nincs becsület. Remélem, hogy néhány hét múlva viszem annyira, hogy újra vállalhatok állást.

Adja Isten, hogy szegény Puskás Simon reménye minél előbb beteljesedjék. k. e.

Szegényember

nagyon szegény volt. Nem volt egy banija sem és már két nap óta nem evett. Világszemlélete ebben az egy sőhajban merült ki:

— Jobb volna már nem élni. Szegényembernek még mindig nem volt egy banija sem s már negyednapja nem evett. Világszemlélete kisejlesztésül az „Örült“-ből idézett, sziszegve és fogcsikorgatva:

— „...lőport viszek le és felrobbantom a világot.“

Szegényember megevett egy sonka-esüsköt s fél kiló kenyeret és még maradt is pénze. Leheveredett a napra, elnyújtózott és egy hosszut ásított:

— A — ah — ha — ha — hah! Szegényember megolvasta a pénzét, éppen ötvennégy leie volt. Morfindorozott:

— Ha én nagyon, de nagyon gazdag lennék, mindenkín segitenék.

Szegényember az üzletében zárás előtt kasszát csinált. Napi bevétele hat-száz lei volt. Vagyona: az üzlet s még 60—70 ezer lei készpénz.

— Nna! Még ötször ennyire van szükségem, hogy ugy éljek, ahogy akarok.

Szegényembertől valami lehűtő munkakerülő segítséget kért.

— Nagyon sajnálom! — mondta a szegényember hüvösen.

De a „munkakerülő“ nem tágitott s vitafkozni kezdett. Szegényember meghallgatta őt s ismét világszemléleti fontosságu kijelentést tett:

— Ja, kedves barátom, ha én mindenkín segiteni akarnék, akkor két nap múlva magamnak sem lenne egy banim sem. (n. i.)



Az „ERIKA“ gyermekkocsi

célszerű és tartós.

Csakis a

„Grand Bazár“-ban

Temesvár - Gyárvaros, Fő-utca 24. kapható.

Kedvező részletfizetési feltételek: Visszonteladóknek nagy engedmény.

Uri szabóság

valódi angol szövetek raktára

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Kirity József

Belváros, Szentgyörgy-tér 4, I. emelet.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okmány-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Pilóták versengése az Atlanti óceán átrepülésére

Newyork, május 21.

Nungesser és Coli francia óceánrepülőkről még semmi hír nincsen és bizonyosnak látszik immár, hogy a két bátor pilóta elpusztult. Ez azonban nem akadályozta meg az amerikai Lindberg repülőt, hogy vállalkozzék az Atlanti óceán átrepülésére. Lindberg, aki svéd származású és mindössze huszonnyolc éves, az Abreton foknál elhagyta az amerikai kontinent. Azt hiszik, hogy szombat este nyolc és kilenc között érkezik meg Le Bourgba, ahol fogadtatására nagy előkészületeket tesznek. Milánóból jelentik, hogy De Pinedo olasz repülő kábeltávíratban jelentette, hogy szombaton reggel az újfundlandi Trapesey kikötőben szartartott az óceán átrepülésére. Az amerikai Byrd is erősen készülődik a sztarthoz és valószínű, hogy néhány nap múlva már fölszáll.

A király állapota jó. Bukarestből táviratozzák: Ferdinánd király egészségi állapota igen jó. Ófelsége tegnap villásreggelire vendégül látta Presan tábornokot és feleségét, majd a tábornokkal másfélóra hosszat élénken tárgyalt az aktuális kérdésekről és a közügyekről. Ófelsége néhány nap múlva rövidebb tartózkodásra Scrobistára utazik.

Goldis kultuszminiszter Aradon. Aradról telefonálják: Goldis László kultuszminiszter felesége társaságában tegnap délután a bukaresti gyorsvonathoz csatolt szalonkoesijában megérkezett Aradra. A miniszter látogatása magánjellegű.

Birói áthelyezés. Bukarestből táviratozzák: Matei Miklós volt temesvári ügyész, akit két hónap előtt a dévai törvényszékhez neveztek ki bírónak, az igazságügy-miniszter a dévai törvényszéktől a temesvári törvényszékhez helyezte át. Matei legközelebb elfoglalja hivatalát Temesvárott és az első szekcióban nyer beosztást.

Elismerés a Juhos-ügy vizsgálóbiztosainak. Piso igazságügy-miniszteri vezérfelügyelő a Juhos-ügyben befejezte a vizsgálatot, amelyet a legnagyobb eréllyel vezetett. Az ő és a temesvári igazságügyi hatóságok eljárásának tulajdonítható, hogy sikerült a bünszövetkezetet, amely a kis Juhos Erzsébet vagyonának megkaparintására alakult, leleplezni és ártalmatlanná tenni. Az igazságügy-miniszter Piso vezérfelügyelőnek, Rádi Timot törvényszéki főelnöknek, az ügyészségnek, a vizsgálóbíróknak és a törvényszék gyámügyi osztályának legteljesebb elismerését fejezte ki munkásságukért. Ezzel kapcsolatban a leghatározottabban megcáfolják azt a Bukarestből tendenciózusan terjesztett hírt, mintha Rádi törvényszéki főelnök betegségeire való tekintettel nyugdíjaztatását akarná kérni.

A magyar Párt utasította képviselőit hogy a népszámlálás visszáságait a parlamentben tegyék szóvá

Kolozsvár, május 22.

A Magyar Párt néhány nap előtt tartott ülésében behatóan foglalkozott a népszámlálás kérdésével és határozati javaslat formájában utasította a parlamenti csoport tagjait, hogy ezt a kérdést a parlament nyílt ülésén szóvá tegyék. A határozati javaslatot indokolásával együtt a Magyar Párt központi irodája a következőkben közli:

Megállapítást nyert, hogy a népszámlálás, mint a statisztikai adatgyűjtés egyik eszköze, éppen ezen jellegénél fogva nem szakíthat azokkal, a statisztikai tudományban már régen elfogadott és nemzetközileg elismerést nyert elvekkkel és szabályokkal, amelyeknél fogva a kérdőívek minden művelt államban ugyanzónos tartalommal jelentkeznek.

Ebből a szempontból súlyos visszaesést jelent a faji eredet, az origina etnica kérdésnek a felvétele, mert mint arra román részről is reámutattak, az az összeírás komolyságát veszélyeztetheti, amellelt az összeírás vezető közegek önkényének nyit teret.

Az összeírás eddigi eredményéből megállapítható, hogy a hatósági közegek egyoldalúan és tisztán az ugynevezett nacionalista célzattól vezetve, főképpen arra fordították minden figyelmüket, hogy a kisebbségek létszámát mesterséges uton a valónál kevesebbnek tüntessék fel. Vonatkozik ez elsősorban az ország zsidó vallású polgáira, akikről elvették azt a jogot, hogy magukat szabadon vallhassák ama nemzet tagjainak, amelyhez hagyományaiknál, neveltetésüknél, műveltségüknél és anyanyelvüknél

MOSZKVA KATONAI SEGÍTSÉGE TÖRÖKORSZÁGNAK. Szófiából jelentik: A Borba című lap arról értesült, hogy Törökország és Szovjet-országon között katonai egyezmény jött létre. A lap szerint Moszkva kötelezte magát tizenhárom szárazföldi repülőosztagnak, tizenhárom hydroplánosztagnak, három felderítő osztagnak, tizenegy tengeralattjárónak, számos nehézségi fegyvernek Törökországba való szállítására. Ezenkívül a szovjet ötszáz képzett tisztet boesát a törökök rendelkezésére. Százhusz orosz tiszt már meg is érkezett Törökországba.

Bécs szociáldemokrata polgármestere. Bécsből jelentik: Bécs városának ujonnan megválasztott községtanácsa most tartotta meg alakuló közgyűlést, amelyen további öt évi időtartamra újból Seitz szociáldemokratát választották meg polgármesternek. Programjában mint legfontosabb feladata Seitz a német-osztrák viszony tovább-építését jelölte meg.

Nőikabátot, ruhát

legolcsóbban vásárol

BERNÁT

konfekció üzletben

Józsefváros, Kossuth Lajos-u.

Pusztító vihar egy temesi község felett. Gizellafalváról jelentik: A községben és annak határában nagyerejű vihar pusztított. A villám beleszapott Kremer József kukoricapajtájába, amely teljesen leégett. Egy másik villám a mezőn legelő lovak közé csapott és egy csikót agyonsújtott. A vihar következtében a telefon és táviró vezetékek is megrongálódtak.

* Divatlapok és kézimunka folyóiratok Libronál, Telefon 23-37.

fogva tartoznak. Hasonló eljárást követtek a német hangzású nevek viselőivel szemben is, akik közül igen sokat, akik családi összeköttetésekkel fogva a magyar fajba már régen beolvadt rétegből származtak, tisztán német hangzású nevükért németeknek minősítették. Különösen súlyos visszaélés történt a Székelyföldön, ahol részint a nevet, részint a vallást vették alapul és hol románnak, hol pedig örménynek minősítettek olyanokat, akiknek legrégebb ősök is magyarok voltak és a magyarságban helyezkedtek el. A Magyar Párt a történetek felett súlyos megütközésének ad kifejezést és a következő határozati javaslatot hozta:

1. A párt parlamenti csoportjának figyelmét nyomatókosan felhívja a népszámlálásnál jelentkező visszáságokra és kéri, hogy amennyiben a kormánytól való közbenjárás nem volna eredményes, úgy a törvényhozás mindkét házában nyílt ülésen tegyék felszólalás tárgyává ezt a súlyos sértést megfelelő formában.

2. Az elnökséget felhatalmazza és utasítja ezen kérdés fejlődésének nyilvántartására és

amennyiben a párt álláspontjának megfelelő eredménye nem lenne, utasítja arra, hogy figyelemmel a kérdés nemzetközi vonatkozásaira, vigye az ügyet a művelt világ foruma elé

és ott kérjen feleletet a kérdésre, hogy vajjon a népszámlálás fentiekben vázolt rendszerét és gyakorlati alkalmazását a tudományos követelményekkel összeegyeztethetőnek és a nemzeti kisebbségek szempontjából figyelmen kívül hagyhatónak lehet-e tekinteni.

Ujabb kommunista összeesküvés Budapesten. Budapestről táviratozzák: A magyar rendőrség ismét felfedezett egy kommunista szervezetet. Az éjjel folyamán Vasicska József és Takács Lőrinc nevű egyeneket őrizetbe vették. A főkapitányságon azt hiszik, hogy nagyobb szabású kommunista akcióról van szó. Az eszközölt házkutatásoknál számos bizonyítékot találtak erre. A két letartóztatott lakásán nagymennyiségű ugynevezett selejthankjegyet találtak. Az ilyen bankjegyeket a bankjegynyomda meg szokta semmisíteni és ezeknek is az a sorsuk. A két kommunista ezeket a bankjegyeket mások segítségével kicsempészte a bankjegynyomdából.

Conea miniszteri igazgatót visszahozták Temesvárra. A múlt héten Conea igazságügy-miniszteriumi igazgatót, akit a Juhos-ügyből kifolyólag letartóztattak, Bukarestbe szállították a hadbíró-sághoz. Conea ellen ugyanis Bukarestben is eljárás folyik más ügyekkel kapcsolatban és több ízben kihallgatták ott. Kihallgatásai most befejeződtek, Conea újból visszahozták Temesvárra és az ügyészségi fogházban ugyanabban a cellában helyezték el, amelyben azelőtt volt.

Tagfelvétel a kongregációba. A gyárvárosi urileányok Mária-kongregációja ma tartja tavaszi tagfelvételi ünnepélyét. Delelőtt a gyárvárosi katolikus templomban Rech K. Géza esperesbáanos félkilenc órai kezdettel nagymisét mond, melynek keretében huszonkét leányt avatnak fel a kongregáció tagjává. Délután öt órakor a gyárvárosi zárda nagytermében műsoros ünnepély lesz, amelyen az ünnepi beszédet Takács János segédlelkész tartja. Az ünnepélyen vendégeket szívesen látnak.

A házak adómentessége. A hivatalos lap legújabb számában megjelent az építőipar támogatásáról szóló törvény, amely rendezi az új épületekre vonatkozólag az adómentesség kérdését. Az új törvény a következő intézkedéseket tartalmazza: Minden 1921. évi óta létesített épület husz évig egy falun, mint városban, állami, községi és globális adómentességet élvez. És pedig tíz éven át száz százalékos, öt éven át hetvenöt százalékos és öt éven át ötven százalékos adómentesség jár az 1921 óta épített és még építendő új épületek után. Az új törvénnyel kapcsolatban a háztulajdonosoknak az illetékes adóhivataloknál kell eljárni az adómentesség igazolása és elismertetése végett.

Antialkoholista propagandagyűlés. Az IOGT rend, amely tudvalevőleg antialkoholista célzattal az egész világon rendelkezik, Temesvárott rövid idő alatt hathatós munkát fejtett ki. Háromnegyed év alatt az első temesvári Energia páholyból tagjainak örvendetes megnövekedésével városrészenként gyárvárosi, józsefvárosi, valamint egy románajku páholy alakult. A románajku páholy rendkívül intenzív működést fejt ki és ennek eredményei a többiek között egy ifjusági páholy alapítása a katonai árvaházban 250 taggal. Ugyancsak alakulóban van egy németajku páholy is. A páholyok egyöntetű működés alatt állanak Russu Silvius igazgató vezetésével. Az IOGT rend május hó 29-én, delelőtt 10 órakor a belvárosi moziban propagandaelőadást tart, amelyre ez uton is meghívja az érdeklődőket. Belépti díj nincs.

A Gerson-éttemben naponta friss déli és esti étlap. Szolid árak, kitűnő konyha, elsőrendű borok. Fellette előnyös bérletrendszer. Házon kívül is kapható ebéd és vacsora. Vasár- és ünnepnapokon delelőtt 11-1/2 óráig uszonnahangverseny. A frissen csapolt sörök a temesvári sörgyár termékei.

Rádió terjeszti a reformátusok szónokleit. Budapestről jelentik: A magyar reformátusok kongresszusa, melyen tizenhatezer ember résztvesz, tegnap kezdődött és három napig fog tartani. A szónok előtt rádiómikrofon van felszerelve. Az első szónok Czeglédi Sándor volt, aki a magyar kálvinizmus jelentőségéről beszélt.

A raktáron levő mindennemű

butorokat

rendkívül olcsón, minden elfogadható áron eladom.

Krausz butorkereskedő
Belváros, Zápolya-utca.

Emlékbélyegek készülnek. Bukarestből táviratozzák: A postavezérigazgatósság Románia függetlenségének ötven éves fordulója alkalmából emlékbélyegeket ad ki. Az emlékbélyegek sorozatokban kerülnek kibocsátásra. A vezérigazgatósság már megrendelte az új bélyegeket Párisban és azok egy hónapon belül forgalomba is kerülnek. A bélyegek értékét mügyűjtői szempontból úgy kívánják emelni, hogy a sorozatokat megszámozták. A magánforgalomba nagyon kevés ilyen bélyegsorozat kerül.

Hatalmas bevitel várom Ausztriában. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány betérjesztette a régi nemzetgyűlésnek már egyszer bemutatott vámtarifatorvényt. Ez a javaslat annak idején is nagy feltűnést keltett, mert a tervezett fikszzámok akkorak, hogy a magyar és jugoszláv terményeknek Ausztriába való importálását ugyszólván lehetetlenné teszi.

A hadiözegek nyugdíja adómentes. Bukarestből táviratozzák: A pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, amely szerint a hadiözegek, a hadiárva s rokkantak nyugdíja mentes az egyenes és a globál adó fizetése alól. A rendeletet már valamennyi pénzügyigazgatóságnak megküldötték és az azonnal érvénybe is lépett.

— Nő a munkanélküliség. Bukarestből táviratozzák: A petroleumtermelők tudvalevőleg megjelentek a kereskedelmiügyi miniszter előtt, kitől a petroleumipar válságos helyzetének javítását kérték. Az audiencia során közölték a miniszterrel azt is, hogy a krízis miatt kénytelenek voltak a Prahova völgyében több mint tízezer munkást elbocsátani.

— **Hibás számla alapján három millió lei vámbírság.** A Linoleum-cég részére Csehszlovákiából tizenyele kilogram drapéria és szőnyeganyag érkezett, amelyet Kohen Izrael autorizált vámdéklarációnak adott át a cég a deklaráció megejtése végett. Kohen deklarálta az árut, amely után körülbelül ötezer lei vámot kellett volna fizetni. Amikor a deklaráció a taxator kezén ment keresztül és az áru minőségét az eszközölt bevalással összehasonlította, megállapította, hogy a drapériák közül három kilónak selyemfénye van. Erre a céget hatszázezer lei vámról, valamint büntetésképpen a vám négyszeresének megfizetésére kötelezte. A Linoleum által ilyképpen fizetendő összeg meghaladja a hárommillió leit. A cég számlájával igazolja, hogy tudta sem volt az ugynevezett selyemfényű drapéria érkezéséről. A temesvári postai vámhivatalnál felvett jegyzőkönyvet a bukaresti vezérigazgatósághoz terjesztették fel.

* **Az áruaktár tulzsufoltsága miatt minden a vasszakmába vágó és raktáron lévő áruk mélyen le szállított áron kerülnek eladásra a Scherter Ottó-féle vaskereskedésben Temesvár-Belváros, Eminescu-(Zápolya)-utca 6. szám.**

— **Felemelik a hajózási illetékeket.** Bukarestből táviratozzák: Az európai Dunabizottság azzal a tervvel foglalkozik, hogy felemeli a Duna-torkolat hajózási illetékeit. Emiatt a kereskedelmi és gazdasági körökben nagy az aggodalom, mert a hajózási illetékek felemelése rendkívül ártana a román kivitelnek, különösen pedig a gabonakészportnak. Az illetékes körök a kormányhoz fordulnak az emelés megakadályozása céljából.

— **A Repriz 6. száma.** A Repriz most megjelenő hatodik számát Osvát Kálmán vezérekke vezeti be „Nyáron nagyon meleg van...” címmel, amelyben elmésen mutat rá a „szezonvég” hazugságaira. Elnézést alá veszi ez a szám Makkai Sándor Adykönyvét és kritikai rovatában két nőiról: Berde Máriaival és Balla Böskével foglalkozik. Világirodalmi panorámájában Keller Gottfried, Lensing stb. szerepelnek. Közéleti rovatában a magyarpárti recenzióval is foglalkozik.

* **Női- és férfi szakmálások,** valamint finom női filckalapok legelőnyösebben N. C. Daniel cégnél. Detailelás a gyárépületben: József-tér (Küttl-tér) 12.

— **Adomány a Besseney-telepi templomra.** A zombolyai katolikus egyháztanács a temesvári Besseney-telepen építendő katolikus templom részére nyolc darab ablakot ajánlott fel. A templomépítő bizottság az adományért ezen az uton mond hálás köszönetet.

— **Nines vége az amerikai áradásnak.** Newyorkból jelentik: A Missisipi árterületén a két utóbbi napon az árvíz újabb harmine virágzó községet elöntött. A veszedelem nőttön nő. Temérdek ember odaveszett. Az eső szakadatlanul zuhog.

* **Tekintse meg új eladási árainkat.** Divatos női keztü selyemhimmzéssel 65—, flór női harisnya divatszinekből 85— lei páronként. Gyermecksapka selyemből 35—, selyemnyakkendő legújabb színekben 65—, dupla gallér (kemény) 35— törülköző rojttal 40— lei darabonként. Harisnyaközpont, Temesvár-Józsefváros, Scudier-tér (Brück-féle mézarszék mellett).

A magyarság harmadik helyre szorult Temesvárott, mert a zsidókat kizárták a magyarok közül

Temesvár, május 22.

Az elmúlt napokban befejezett legújabb népszámlálás adatai szerint Temesvárnak 87.900 lakosa van, jöhet a közhit úgy tudta, hogy a Bánság metropolisa legalább százezer főnyi lakossággal rendelkezik. A nemzetiségi arányszám következő elosztást tüntet fel:

27.500 német, 23.900 román, 23.600 magyar, 9600 zsidó, 2900 szerb és 400 más nemzetiségű. A zsidókat, azokat is, akik magyaroknak, vagy németeknek vallották magukat, zsidó nemzetiségűnek vették fel mind.

Ezek közül körülbelül nyolcezeren magyar nemzetiségűnek vallották magukat és ha ezt meghagyták volna, úgy Temesvárott harmincegyezer volna a magyar, vagyis kétezerrel több, mint amennyi a németek száma. Érdekes lesz egy kis összehasonlítást eszközölni a jelenlegi statisztikával és a multak hivatalos adataival.

Hetvenhat esztendő előtt, vagyis 1851-ben Temesvár lakossága 17.669 volt. Három évvel később 1854-ben ez a szám már 20.560-ra gyarapodott fel. Ebből volt 10.291 férfi és 10.269 nő. A következő népszámlálást 1857-ben tartották Temesvárott, amikor a város összlakosságának száma 22.507 lélekre rugott. Ezután tizenhárom esztendő intervallum következett az újabb népszámlálásig, amely idő alatt a város lakosságának száma majdnem tízezerrel szaporodott. 1870-ben ugyanis Temesvárott 32.223 ember lakott. Ezek közül volt 16.072 férfi és 16.152 nő. Ez a két számadat azért is érdekes, mert

azelőtt Temesvárott mindig a férfiak voltak többségben, ettől az időtől kezdve minden népszámlálásnál a nők száma felülmúlja a férfiakét.

— **Bukarest amerikai kölesönt kap.** Egy amerikai pénzesoport kölesönt ajánlatot tett Bukarest városának. Illetékes körök szerint ez az első eset, amikor az amerikaiak vitatható feltételű kölesönt ajánlanak fel.

* **Magaslati gyógyhely és nyaralótelep Stájerlak megnyitott, 30% árengedmény az első szezonban.** Kérjen prospektust.

— **Megdrágult a perronjegy is.** Bukarestből táviratozzák: Az államvasutak államtitkársága a legutóbbi rendelete szerint a vasuti állomások perronjára kilépő egyéneket szigorúan megvizsgálják, hogy van-e vasuti vagy perronjegyük. Akik perronjegyet nem váltanak, száz leire büntetendők. Együttal értesítette az államtitkárság, hogy a perronjegy árát június elsejétől kezdve az eddigi két leiről öt leire emelte fel.

— **Megnyitott az orvosok kongresszusa.** Bukarestből táviratozzák: Az Atheneum palotájában tegnap délelőtt nyitott meg az orvosszövetség országos kongresszusa, amelyre az ország minden részéből nagy számban érkeztek meg a szövetségi tagok.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: Stefanovics Ferenc 18 napos, Göntz Ferenc 29 éves korban. Házasságot kötöttek: Toll Gusztáv és Leinberger Teréz, Kasznel János és Lorisz Éva, Kotri József és Láng Blanka, Kovács Antal és Sós Piroska, Miksán Antal és Erdei Mária, Juhász Ferenc és Tóth Katalin.

Tíz év múlva, 1881-ben volt ismét népszámlálás, amikor Temesvár területén 33.694 embert irtak össze. A szaporodás nagyon csekély, alig múlja felül az ötszázat. Tíz évre ez kevés. A következő tíz esztendő alatt a népesség szaporodása már kedvezőbb volt, mert 1891-ben a lakosság száma már 39.884 és pedig 18.237 férfi és 21.647 nő. A férfiak között volt 10.677 nőtlen, a nők közül 7067 hajadon. Az egyes felekezetek közül magyarnak vallotta magát 9233 római katolikus, 77 görög katolikus, 123 görög keleti, 275 evangélikus, 1034 református, 1850 zsidó. A többi zsidó vallású németeknek vallotta magát, mert

abban az időben a zsidó nemzetiség még ismeretlen volt nálunk.

A lakosok közül 1891-ben a magyarokkal együtt összesen 21.636 tudott magyarul. Az 1911-es népszámlálást, mely nem hozott nagyobb eltéréseket, figyelmen kívül hagyva vegyük az 1918-ban végzett összeírást. Összlakosság 73.985. Az akkori statisztika 41.981 magyart, 20.342 németet, 6053 románt, 2715 szerbet, 2175 zsidót és 719 egyéb nemzetiségűt tüntet fel.

A román imperium átvétele után az első népszámlálást 1920-ban tartották meg, melynek eredménye a következő: 9766 román, 25.273 magyar, 27.798 német, 8036 zsidó, más 3063.

Ebben a számban van a szerb lakosság is. Az 1925-ben tartott népszámlálás szerint Temesvárnak 84.913 lakosa volt és pedig 16,3% román, 26,55% magyar, 29,20% német, 8,96% zsidó, 4005 más nemzetiségű. Ebben a statisztikában minden zsidó vallású temesvári lakost ugyanolyan nemzetiségűnek vettek fel.

— **A Banca Nationala új igazgatója.** Bukarestből jelentik: Athanasiu, a Banca Nationala új igazgatója tegnap tette le az esküt Averescu tábornok, pénzügyminiszter kezébe.

— **A színajai kaszinó megnyitása ellen.** Bukarestből táviratozzák: A törvényelőkészítő bizottság a színajai kaszinó megnyitása ellen foglalt állást.

— **Az idei olimpiász programja.** A németalföldi olimpiász bizottság összeállította az 1928. év nyarán Amsterdamban lebonyolításra kerülő olimpiász programját. Május tizenhétől huszonhatig a hókegy mérkőzések kerülnek előtérbe, május huszonhétől június tizenötig a futballbajnokságért küzdenek, július huszonnyolcadikán és huszonkilencedikén a nehéz atlétikai számok kerülnek versenyre, míg július huszonkilencedikén augusztus négyig a könnyű atlétika szerepel a programban. Július harminctól augusztus ötödikig a birkozás, július harmincegyedikétől augusztus negyedikéig a modern pentatlon bonyolítják le. Augusztus másodikától kilencedikéig a vitorlázás, augusztus hatától tizig az evezés, augusztus háromtól ötödikéig a kerékpározás, augusztus negyedikétől tizenegyig az uszás, augusztus hetedikétől tizenegyig a boksolás, augusztus kilencedikétől tizenkettedikéig a lovaglás világbajnokságáért küzdenek. Augusztus hetedikén a kosárlabda versenyeket bonyolítják le, míg augusztus hetedikétől a tornázás világbajnokságáért küzdenek.

Színház

Szerelmem és halál játéka. Romain Rolland Szerelmem és halál játéka című darabjában vett bucsut tegnap este az aradi társulat prozai együttese a temesvári közönségtől. Romain Rolland a nagy francia forradalom idejéből meríti drámája tárgyát. A fiatal francia forradalmár egy jólelkű polgár család veszi oltalmába és bár tudja, hogy a fiu halálra van ítélve és az életükkel játszanak, mégis elrejtik. A férj öreg és így a fiatalasszony és a halálra ítélt ellenforradalmár között csakhamar szerelem fejlődik ki. A forradalmárok már nyomában vannak a szökevénynek, nincs vesztegetni való idő. Ekkor a ház egy régi barátja a házaspár számára, amelyet szintén a guillotint vár, utlevelet szerez. A férj, aki időközben megtudja a fiatalok közötti szerelmet, nagylelkűen felajánlja az utlevelet feleségének és kedvesének és ő a halálra készen várja a forradalmárokat. Az asszonyt férjének ez a nagylelkűsége annyira megrázza, hogy az egyik utlevelet széttepi, a másikat pedig ifju szerelmesének adja, aki elmenekül. A házaspár immár megbékülve várja sorsát. Táray Ferenc az ő kivételes művészetével alakította az ifju és szerelmes forradalmár szerepét. Szerelmi fellángolásában és indulatában nagy és igaz volt. Fekete Irén játszotta a szerelmes asszonyt. Tökéletesen asszonyi volt. Az öregedő férj szerepében Jávör ekszellált, míg a többi szerepekben Szendrey Mihály, Pallay Manyi, Mészáros Béla, Adorján, Révész kértek részt a nagy és meleg sikerből. A közönség minden felvonás végén tüntetően ünnepelte Táray Ferencet és a derék aradi gárdát. Az előadás előtt Fekete Tivadár mondott ismertetőt Romain Rollandról.

A jövő héten:

Péntek este félkilencor: Cseregyerek (A Magyar Dalárda műkedvelőinek előadása).

Szombat este félkilencor: A kis Kádét (A Magyar Dalárda műkedvelőinek előadása).

Sport

A vasárnapi sportprogram. Az Aradi Atlétikai Klub és a brassói Coltea vendégjátéka teszik ma változatossá a sportprogramot. Az AAC a Pátia pályán, délután félhat órai kezdettel a TAC ellen játszik. A kiváló aradi csapat régi riválisa a TAC-nak és a mérkőzés élvezetes sportot ígér. A TAC-nak minden erejét össze kell szedni, ha méltó eredményt akar elérni. A brassói Coltea a Banatul pályán veszi fel a küzdelmet a temesvári Banatul ellen. A mérkőzésnek külön érdekességet kölcsönöz, hogy a Coltea jórészt temesvári fiukból rekrutálódik, akik Brassóban teljesítenek katonai szolgálatot. A mérkőzés délután félhatkor kezdődik. A Kadima-ATE mérkőzés elmarad és helyette a Kadima délután félhat órai kezdettel a Banatul pályán a Kinizsivel játsza le bajnoki mérkőzését. A másodosztályu bajnokságban Kisoda — Tricolor, Gyapjuipar — Patria, Freidorf — ZsTK és Fortuna — Unió kerülnek szembe egymással a bajnoki pontokért.

— **Magyar győzelem.** A berlini bokszbajnokságban a svéd Boomann pontozással második helyre szorította a magyar Kocsist. A magyarok a második helyen kívül még egy harmadik és negyedik helyezést is megszerezték maguknak. A németek négy, a svéd két, míg a norvégok és olaszok egy bajnokságot nyertek. A Németországban turázó magyar munkásbirkózók Heidenauban, Chemnitzben és Rissaban fölényesen győzték le az ottani munkásbirkózókat. Ma Lipésében küzdenek a magyarok.

SPIRA és DRUCKER butorayárosok

május hóban áthelyezték Lloyd-sori butorüzletüket saját gyári helyiségekbe, Belváros, meghosszabbított Szerb-utca (Gea-Kraye gyár mellett).

A csökkentett üzleti költségek folytán lakás- és irodaberendezések mélyen redukált gyári árban kaphatók. Épületmunkákat, üzlet- és irodaberendezéseket portálokat olcsón vállalnak. Költségvetés díjtalan. Külön részleíróosztály.

Iramok hátán

Wojticzky Gyula verseskönyve

Wojticzky Gyula nem sokat szerepelt a magyar újságok és folyóiratok hasábjain, mindazonáltal ez a név ismerős mindenkinek, aki költeményeket szokott olvasni. Mert ezzel a névvel mindenkor olyan költemények jelentek meg, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy a Wojticzky nevet belevéssék a lelkekbe.

Inter arma silent musae. Wojticzky Gyulára nagyon is áll ez, mert az egész háború alatt és még utána is jó darabig hallgatott. Most aztán egyszerre egy teljes kötettel állott elő. Most már érzi, hogy újra van mondanivalója. És valóban van. Ha kézbe vesszük kötetét, hogy abból egy-két költeményt elolvassunk, nem tesszük le, amíg valamennyit végig nem olvastuk. Mert igazi lelki gyönyörűség, igazi lelki élmény mindegyik verse. Mélységes gondolat és magasságos érzélem van a versek mindegyikében. Egyaránt megkapó a Faust a boszorkánykonyhán, az Álmodik a nagyapám, a Lányom az iramok hátán. A négy kis hajó című vers és a többi is mind valamennyi. Mind-mind arról győznek meg, hogy kár, nagy kár lett volna Wojticzkynek továbbra is a hallgatás fátyolába burkolóznia. Milyen sokat érdekeset és a mai kor gondolkodására jellemzőt, bántót, fájót, vérborbácsot, kézzujjakat öklölbészoritót tud mondani a mai kor embereinek rideg-hideg, önző és mindent maguknak habzsoló gondolkodásáról! A nyomorultak hárfáján, A pokol tükrében és a XXX. század című ciklusok az erős, rapszodikus költészetben túl valódi dokumentumok. És milyen megrázó az a tizenöt költeménye, melyeket A tulvilág gyűjtőcím alatt foglalt egybe. Olyan igaz, olyan nagyon igaz az, amit Wojticzky lantja ezekben a versekben kipenget.

Wojticzky Gyula költeményeinek nemcsak tartalma, hanem formája is érdekes. Néhol még küzd ismeretlen erővel, vagy önmagával, de költészetében mindenütt egyforma tehetség nyilvánul meg. Megérdemli, hogy sokan olvassák. Habent sua fata libelli. Talán éppen azért, mert megérdemli a nagy olvasóközönséget, talán éppen ezért fogják kevesen olvasni. Ne legyen úgy! Szeretném ezt a könyvet minden magyarnak odanyomni a kezébe és mint az angyal mondta Szent Agostonnak, mondanám: Tolle, lege! Fogjad, olvasd!

A könyvet nagyon szépen és tetszetősen a kolozsvári Rádió-kiadóvállalat állította ki.

Kubán Endre.

ROMANOVSKY ERNŐ

ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA

186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Keresek

mindenest vidékre
kéttagu családhoz
május elsejére.

Cím, ahol jelentkezni lehet, a
kiadóban.

Deflator
újdonosság
Gazdaság
akar nyugodtan aludni!!!
Ne várjon addig, míg a jószág
felhívódás és kollikában
menthetetlenül tönkremegy, hanem
tartsa állandóan a
Deflator
készletben, melynek biztos hatásáról
már sokan meggyőződtek. Sokáig el-
tartható, adagolása veszélytelen, na-
gyon makacs esetekben megismételhető
minden veszély nélkül. Kapható a ké-
szletben.
Sárta gyógyszerész
Timisoara III., Telekházter I és minden
gyógyszertárban. Egy üveg ára 200 Lei

A magyar paraszt és a valutaügynök

vagy

Az amerikai fiú apja megtudakolja
a dollárkurzust

Temesvár, május 22.

Faluhelyre nem egyszer hoz a posta Amerikából dolláresekket, vagy levelet, melynek ölen dollárok rejtőznek. A boldog címzettek azután bejönnek Temesvárra, hogy itt az amerikai bankokot leire váltsák. Egyik élelmes temesvári valutaügynök igyekszik, hogy ezeket a váltani jövő falusiakat lehetőleg mentől nagyobb számban odavezesse abba a belvárosi bankba, amellyel összeköttetésben áll és amelytől az ilyen beváltások után százalékot kap. Az ügynök sokat tartózkodik a pályaudvaron és mikor az egyes vonatok érkeznek, jó szimattal mindig ki tudja választani azokat az egyszerű embereket, akiknek mellényzsebében ott lapulnak a washingtoni államnyomdában készült bankok.

Minap is kisietett az állomásra. Amint a villamosról leszáll, megpillant a téren egy kajla bajszu öreg magyart. All az öreg tanácstalanul és olykor-olykor ránt egyet a vállán lecsüngő tarisznyán. Az ügynök nézi a hatalmas parasztot, odalép hozzá és kérdi:

— Keres valamit, bácsi?

— Keresnek én, de nem tudom, merre forduljak.

— Hát csak ki vele. Mit keres? Hát-ha adhatok tanácsot.

— A bizony jó volna. Azt szeretném megérdeklődni, hogy hogy veszik a dollárt.

— Felcsillag az ügynök szeme.

— No magának szerencséje van, bácsi. Én éppen azzal foglalkozom, hogy dollárokat veszek. Nálam lehet dollárt becsereálni.

— Hála istennek, — mondja az öreg magyar, — örvendezek, hogy az urral találkoztam.

Az ügynök előveszi szivartárcáját és abból megkínálja az agg földmivest egy pántlikás szivarral. Az öreg kezébe veszi a szivart, megropogtatja, leharapja a végét, a leharapott részt a mellénye zsebébe csusztatja, fogai közé veszi a szivart és nagy tempósan rágyújt az ügynök által készítségesen eléje tartott lobogó gyufánál.

— Fájtós, — mondja és nagyot fúj a szivar illatos füstjéből.

— Hát, bácsi, — szólal meg újból az ügynök, — mennénk be talán a városba, hogy elintézzük az ügyet.

— Csakhogy én már hajnal óta uton vagyok. Meghültem. Az a pár ezer dollár, amelynek ügyében jöttem, még ráér egy kicsit várni, de a gyomrom nem ér rá. Azért nézek egy helyet, ahol beszalonnázok, aztán pedig felhajtok rá egy meszely bort.

Ezzel ráüt a tarisznyára mintegy jelezve, hogy abban van a szalonna.

— Pár ezer dollárt mondott, bácsi?

— Kérdi az ügynök dobogó szívvvel.

— Annyit én.

— Hát ha éhes, bácsi, menjünk be a Metropól vendéglőbe. Magam is eszek egyet.

Bementek a Metropól-szálloda vendéglőjébe. Az ügynök rendelt két porció borjupörköltet és egy félliter vörös bort. Amíg ettek, kevés szó esett. Mi-

kor az öreg a negyedik darab kenyér maradékával kitörölte a tányér fenekét, felsóhajtott:

— Aunye, de jó volt!

— Izlene-e még egy porcióval, bácsi?

— Hát nem hagynám a kutyának.

Magyarunk bekapta a második adag borjupörköltet is és nagyot ivott az immár második félliter vörös borból, amelynek nagyobbik részét maga itta meg.

— No, most mehetünk tekintetes ur a dollárokról beszélni.

Kimentek a villamos megállóhelyre. Villamos azonban közelben-távolban nem volt látható. Az ügynök pedig türelmetlen volt. Minél előbb a bankban akart lenni a jó üzlettel. A vasúti állomás előtt nem volt egyetlen konflis, csak egy kétfogatu fiaker. Gondolta magában, a busás provízió megéri, odaintette hát a fiakert, beült az öreg paraszttal és urasan behajtottak a Belvárosba. Az öreg magyar tempósan szívta a szivart és olykor nagyokat sereintett az elmaradozó flaszerkövekre.

A bankba érve, az ügynök odasietett az igazgatóhoz és a fülébe sugta, hogy hozott egy pasast, aki több ezer dollárt akar beváltani. Erre bevitték az öreget az igazgatói különszobába, leültették bőrfotelbe, konyakot raktak eléje és újabb szivarral kínálták meg.

— Hát azt szeretném tudni, — kezdte magától a magyar, — hogy mennyiért veszik az urak a dollárt?

— Mennyiről volna szó? — kérdezte az igazgató.

— Ugy tizezerről.

Az igazgató és az ügynök összenéztek. Az igazgató tekintetében elismerés volt, az ügynökében pedig büszkeség. Megmondták a napi kurzust, a paraszt keveselte, végül azonban meg egyeztek. Paroláztak és az öreg kijelentette:

— Hát ebben maradunk.

Ezzel fölkel és láthatóan menni készülődőtt.

— Bácsi, — mondta az ügynök, — hát adja elő most a dollárokat, hogy kifizessük értük a sok leit.

— Micsoda dollárokat?

— Hát amit nekünk eladtott.

— Tisztelt ur, ninesen nekem egy szemernyi dollárom se. Mondtam, hogy csak érdeklődni akartam. A fiam, aki tizenhat év óta él Amerikában, azt írta, hogy megspórolt vagy tizezer dollárt és haza akar jönni, hogy földet és házat vegyen. Azt is írta, hogy tudakoljam meg, mennyiért veszik itthon a dollárt.

Az igazgató és az ügynök megint egymásra néztek. Az igazgató szemében szemrehányás volt, az ügynökében pedig csalódottság. Az öreg bácsi pedig esudákozott, hogy ezek az emberek, akik előbb olyan szívesek voltak, miért olyan gorombák és miért tessékelik ki.

— Sebaj, — morfondírozott odakint, — mégis megtudtam legalább, hogy a dollár.

Kolum Bácsi.

János és István

Irta: Stella Adorján

Együtt startoltak a hatalmas bankházban. János csendes, nyugodt, szőke fiú volt. István mozgékony, kalandos természetű, fekete. Nem egy osztályon dolgoztak, csak futólag köszöntötték egymást.

— Alászolgája!

— Alászolgája!

Igy üdvözölték a felebbvalóikat is, a könyvelőket, levelezőket, cégvezetőket és igazgatókat, csak egy kicsit lojálisabban, az alászolgájának eredeti és hangsúlyozott formájában.

— Alázatosszolgája!

Schmiedt igazgató ur tiszteletére rendezett jubiláris banketten egymás mellé került a két gyakornok az asztal végén. A második pohár bornál a virgona Pista komoly arccal nyújtotta a poharát társa felé.

— Pardon, azt hiszem én vagyok az idősebb...

Valóban másfél évvel fiatalabb volt. Összekocintották poharukat.

— Szervusz!

— Szervusz!

— Lehajtották a bort és szertartásosan kezelt fogtak. Ettől kezdve tegeztek egymást. Pertu barátok voltak, mint mondani szokás.

Történelmi idők következtek. Háború. Forradalom. Új gazdasági törvények parancsoltak. A gazdagok szegények lettek és a szegények még szegényebbek. Egy-két vakmerő szegénynek minden sikerült. Ilyen volt Pista. Vakmerő szegény. Megérezte az új időköt és kockára tett mindent. Gondolkodás nélkül otthagya a bankot, lemondott a száraz kenyérről és elindult kalácsot keresni. A tőzsde környékén ólalkodott. Idegen pénzekkel kereskedett, mindennel üzérkedett. Hat hónap alatt önálló tőzsdés lett egy év mulva vagyonos ember, két év mulva egy nagy bankház tulajdonosa és négy év mulva országsszerte ismert pénzügyi szaktekinthely.

— Itt a második Bozel, — mondták az emberek, amikor hatvan lóerős autóján végigrobogott az utcán.

Jánosnak semmi sem sikerült. A biztos kenyérből egyre kisebb karéjt osztogattak. Családi gondok is gyötörték, a szüleit kellett segíelyezni. Jobban és jobban elszegényedett. Szép ruhái, a békebeli bankiur büszkesége, — elköptak, el is adogatott belőlük, egyszer csak azt vette észre, hogy már egy rendes öltözet ruhája sincs. Pista ebben az időben rendelt Londonban egy tucat „valódi angol” öltönyt. János látta a nagy urat, legtöbbször autón s ilyenkor hódolattal üdvözölte: — Szervusz méltóságos uram!

Jól esett neki, hogy ilyen nagy urat tegezhet. Egykori gyakornoktársa hideden, némán megemelte a kalapját. Azt sem mondta, hogy „jónapot”, azt se, hogy „szervusz”.

Egyszer színházban összetalálkoztak. Pista páholyban ült. János az erkélyen. Pista pompás frakkban, János gyűrött, ócska szürke ruhában. A szegény bankhivatálnok közelről akarta látni híres barátját és színet alatt le-sompolyott a földszintre, elesipni egy

Fontos Kanadába utazók részére!



Nyílt tengeren csak négy nap az út Kanadába. Minden felvilágosítást ingyen és készítségesen ad a Canadian Pacific Railway Comp „TRANZIT” bucurești vezérképviselete Calea Griviței 157 szám., vagy annak fiókja: Timisoara, Str. Tudor Vladimirescu (Bega-balsor) No. 24.

Azon németek, magyarok, rutének és szerbek, akiknek Kanadába való bevándorlási engedélyük van és akik földmivesek és mezőgazdasági munkások, egészségesek és irni, olvasni tudnak, utazhatnak csak május, június, július és augusztus közepén induló hajókon. Kanadába való bevándorlási vizumot irodáink ingyen szerzik meg.

!! Az utasokat saját hivatalnokaink kísérik a kikötőig !!

Ingyen utazás senkinek sem engedélyeztetik!

Sürgőny cím: „Roymailpac”, vagy „Gacanpac”

szervuszt. A hős a páholyfolyosón cerelet tartott. Pucérháru szép asszonyok ismert közéleti férfiak állták körül. Udvaroltak neki. János igyekezett elkapni egy pillantását. Nem sikerült. Végre befurakodott az elegáns embergyűrűbe és mélyen meghajolva köszönt Pistának:

— Szervusz, méltóságos uram!

A méltóságos vezérigazgató vörös lett, mint a páholy plüss függönye. Ő, aki minden helyzetben villámgyorsan megtalálta a helyes lépést, most nem tudta, hogy mit kell cselekednie. A társaság felfigyelt. Nem volt mit tenni.

— Szervusz, — mondta a foga között. János elhúzódott... Kinos csend következett. Pista meggondolatlanul esküzárolta a pertut:

— Katonapajtasom, — mondta és fejével a távozó kopott ember után biccentett.

*

Jánosnak felmondtak a bankban. Állás után fuókostott reggeltől-estig. Hiába. Végső elkeseredésében és nyomorban felkereste Pistát. Ez az utolsó reménység. A pertu barát. Őt napig ácsorgott az előszobában, míg végre be tudott hozzá jutni. A kétségbeesett szegény ember szivdobogást kapott, mikor kettesben maradt a hatalmas férfiival. A pertu barátjával. Most fog eldölni, hogy az utolsó mentsvárát vajjon nem az optimizmus építette.

— Méltóságos uram, bocsáss meg, hogy zavartalak — kezdte remegő hangon és előadta kérését. Alkalmazást kér.

— Nagyon sajnálom, — válaszolt Pista.

János szédült. Az a válasz, amely „nagyon sajnálom”-mal kezdődik, mindig elutasító. Ez sem volt egyéb. A pénzügyi helyzet létszámcsökkentésének okozója a pénzügyi krízis. Sok tisztviselőt elbocsátanak. Mit szólnának azok, ha most új embereket vennének föl.

— Nem igaz?

János még helyeselt is:

— De igaz, kérlek alássan.

A hatalmas ember még élvezte egy darabig a szegény ember vergődését, aztán kimerően így szólt:

— Én segiténék rajtad, de nem áll módomban. De mégis szeretnék javítani a helyzeteden és éppen ezért, mivel elsősorban pénzre van szükséged, megvennék tőled valamit.

— Tőlem? — ijedezett János.

— Igen, tőled. Mi, ugy-e, tegeződünk. Régi ifjúkori pertu. Hogy ne mondjam, békebeli. Ezt a pertut szeretném tőled megvásárolni. Érted? Adok érte száz dollárt. Én üzletember vagyok, nekem megér annyit. Te meg szépen keresel rajta. Nem sokba van neked...

Nevetett a viccén. Aztán be se várva a választ, kivette a Wertheim-szekrényből a bankjegyet. Átadta egykori kollegájának, aki mohón gyűrte zsebre. Hajlongott, hogy bucsuzik. Az igazgatónak pokoli ötlete támadt.

— Várj még egy kicsit. Az üzlet még nem jogerős.

Konyakot töltött két pohárba, az egyiket a vendég kezébe nyomta:

— Pardon, azt hiszem, én vagyok az idősebb, — mondta nevetve. Koccsintottak.

Megitták és kezetfogtak. János elköszönt.

Isten vele! — szólt utána a bankár könnyedén.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Huszonkilencedik fejezet.

melyben megtudjuk, hogyan jár Morgó nemzetes ur az automata mérleggel és a zeneautomatával és hogy a végén miért kapott a Muncurkó nyílt utcán hatalmas pofont.

Morgó Mackó ur csakugyan komolyan készülődött már az elutazásra és ebből a célból egy szép napon Muncurkóval kiballagott a vasúti állomásra, hogy ott pontosan megtudakolja, hogy mikor megy az ő vidékére a vonat a városból. Mikor megkapták a kellő felvilágosítást, éppen vissza akartak fordulni, amikor a pályaudvar nagy előcsarnokában meglátták egy magas, négyszögletes, vörösre festett vasládát. Fent egy üveg mögött csillogó számok és mutatók voltak. A nemzetes ur megkérdezte az egyik vasutast:

— Mi legyen ez a vasláda, kérem?

— Ez, kérem, automata mérleg. Elöl erre a számolyszerű emelvényre rá kell állani, itt ezen a nyíláson be kell dobni egy leit és akkor a mérleg megmutatja, hogy hány kiló az illető, aki rajta áll.

A dolog igen tetszett a nemzetes urnak és elhatározta, hogy Muncurkóval együtt megméri magukat.

— Legalább meglátjuk, — mondotta, — hogy a városi koszt hizlalt-e minket, vagy pedig megfogytunk tőle.

Elsőnek Muncurkó állott a mérlegre. Bedobták a nyílásba egy leit, mire fent az üveglap mögött a csillogó mutató ide-oda ugrált a számokon, végre is megállott a nyolevanoson.

— Nyolevan kiló, — szólt a vasutas, aki mellettük állt, — nem lehet az, hogy egy gyerek nyolevan kiló legyen.

— Mordizomadt, — mordult rá a nemzetes ur, — mért nem lehetne a Muncurkó nyolevan kiló? Mi olyan nehéz fajta vagyunk. Nézz meg az ur, hogy én mennyit nyomok.

Muncurkó leszállott a mérlegről és a nemzetes ur állott fel rája. Beledobta a leit. Valóságos cirkuszt csinált a mutató. Ugy kalimpált ide-oda, mintha meg volna bolondulva. Odabent a szerkezet pedig nyekeregni kezdett, aztán ropogott, majd egyszerre elhallgatott, a mutató pedig az üveg mögött letörtött és a mérleg belsejébe esett.

— Mi ez? — rökönödött meg Morgó uram.

— Ez azt jelenti, — felelt a vasutas, — hogy elromlott, tönkrement a mérleg. Uraságod bizonyára olyan nehéz, hogy nem bírta el, mert csak százötven kilóra van a szerkezet berendezve.

— Mordizomadt, én legalább a duplája vagyok.

— Szaladok az állomásfőnökhöz, — mondotta a vasutas, — hadd jöjjön megnézni, mi történt.

Amint a vasutas elment, a nemzetes ur így szólt Muncurkóhoz:

— Gyere, iszkiroljunk innen! Amint a városiakat ismerem, ennek megint fizetés lesz a vége.

Ebben igaza volt a nemzetes urnak, de most az egyszer megmenekült a fizetés elől.

Később a városban betértek egy vendéglőbe, hogy az ijedelemre igyanak egyet. Amint Morgó uram a spriccerét, Muncurkó meg a málnaszörpét itta, a nemzetes ur egyszerre csak meglát a fal mellett egy vörösre festett magas vasládát. Odahívta a pincért és megkérdezte:

— Hallja kérem, jó ez a szerkezet és nem romlik el?

— Nagyszerű ez, kérem, nem is romlik el. Tessék csak beledobni egy leit és meg tetszik látni.

Morgó uram odement a vasládához és kereste a számolyszerű emelvényt, amelyre ráálljon. Minthogy azonban ílyet nem talált, gondolta, hogy elég lesz az is, ha szoroson melléje áll. Fogott egy leit és a vasláda nyílásába dobta. Aztán kereste fent a mutatót, a mely megmutassa, hogy hány kilót nyom a nemzetes ur. Azonban majd hanyat vágódott, mikor a vasláda belsejéből egyszerre muzsika hallatszott.

— Hallja, — kiáltott a pincére, — mi csoda mérleg ez?

— Hát, kérem szépen, ez nem is mérleg, hanem zeneautomata, amely a beledobott pénz ellenében muzsikál.

— Ez is jó, — szólt a nemzetes ur, — ebben a vasládában tartják elbujtatva a cigányzenészeket.

A pincér nevetve mondta:

— Milyen szellemesnek tetszik lenni!

A nemzetes ur erre rendelt még egy spriccerét és a zeneautomatába dobott még egy leit. Ugy muzsikáltatott magának. Rendelt még több spricceret és egymásután dobálta be a leiket az automatába. Nagyon jó kedve támadt a nemzetes urnak és még táncolt is. Azonban egyszerre csak egy gondolata támadt és odahajolt az automata nyílásához és bekiáltott:

— Hallják, maguk cigányok, odabent, mordizomadt! Ne azt cincogják mindig nekem, amit maguk akarnak, hanem amit én akarok. A pénzemért én paranosolok nótát. Ezt huzzák nekem:

Ritka buza, ritka árpa, ritka rozs,
Ritka Mackó, aki nem takaros,
Lám én milyen, lám én milyen
Takáros vagyok,
Ki nem hiszi, ki nem hiszi,
Beléharapok.

Mikor ezt a nótát eldanolta, beledobott egy leit a nyílásba és újból kezdte a nótát énekelni. Azonban a zeneautomata egészen más nótát muzsikált, amin a nemzetes ur éktelen haragra gerjedt.

Öklével belecsapott a zeneautomatá-

ba, hogy a tükör, mely annak első oldalán volt, azonnal összetört. Aztán nekiesett az automatának és ordította:

— Felbontom én ezt a vasládát és kiszedem belőle a cigánymuzsikusokat! Majd adok én nekik, hogy a pénzemért nem azt huzzák, amit én akarok!

A lármáján az utcáról beszaladt a nép és az embereknek csak nagy nehezen sikerült a dühöngő nemzetes urat lefogni. Megmagyarázták neki, hogy az automatában nem cigányok muzsikálnak, hanem szerkezet van bent, mely kerekekből áll.

— Mondják ezt az öregapjuknak, ne nekem, — kiabált a nemzetes ur, — itt van kétszáz lei, fogják le belőle az italárát, a többi legyen kártérítés az eltört tükörért, mordizomadt!

Morgó uram még egy ideig az utcán akart járkálni, hogy a levegő kifújja belőle a mérget. Azonban jobb lett volna hazamenni, mert ezen a napon sok baja volt az automatákkal. Az egyik esemegeizlet előtt ugyanis olyan automata állott, mely négerfiut ábrázolt és a jobb kezével hadonászott. Muncurkó elnézte ezt a négerfiut és ő is úgy mozgatta a kezét, mint az automata. Aztán kiöltötte rá a nyelvét. A négerautomata nem törődött ezzel. Muncurkó erre hirtelen pofoncsapta az automatát. A következő pillanatban a négerfiu lefordult az állványról és összetört. Kiszaladt az üzlettulajdonos és követelte a kártérítést. Morgó uram jónak látta szó nélkül fizetni. Utána aztán egy pofonvágtat Muncurkót, hogy a csattanás, utána a bögés a harmadik utcába is elhallatszott.

A szerkesztő bácsi üzenetei

W. Rózsika. Igazad van, kislányom, rejtvény is kell a gyerekeknek, mert a rejtvényfejtés élesíti az ésszt. A jövő héten már lesz rejtvény. Te is küldhetsz.

Kis Laci. Furfangi Fülöp ismét nagy dologra készül a nemzetes ur ellen. Azonban megjárja. Majd elolvashatod.

Fehérke és Piroska. Tiszteltet benneteket a Muncurkó.

Új intézmény

alakult Temesvárott

Temesvár, május 21.

Az utazó kereskedők egyesületének segélycsoportja, melyet hosszas és körültekintő szervezési munkával sikerült életre hívni, május 15-én kezdte meg működését. A segélycsoport, mely tagjainak csekély tagsági díj ellenében nemcsak díjtalan orvosi kezelést, hanem ingyenes gyógyszerert és kórházi ápolást is nyújt, működését széles társadalmi rétegekre kívánja kiterjeszteni és ezért a szoroson vett kereskedelmi utazókon kívül tisztviselőket, kereskedelmi alkalmazottakat és kis-kereskedőket is felvesz tagjai sorába. Felvétel iránt jelentkezni lehet az egyesület irodájában: Széchenyi-palota, földszint. Rendelés és a könnyű betegek kezelése az Irgalmasrend kórházának ambulatóriumában naponta 1/2—1/2 között történik. Az ágybanfekvő betegeket az egyesületi orvosok otthon kezelik. A megbetegedés telefon útján (16—26) az egyesületi irodával közlendő, mely az orvos kiküldéséről gondoskodik. Az egyesületi orvosok által kiállított recepteket bármely gyógyszerár az egyesület költségén készíti el. Igen súlyos esetekben a tagok szanatórium kezelésben is részesülnek, míg lábadozók számára üdülőtelep áll a segélycsoport rendelkezésére. Minthogy a segélycsoport annál többet tud nyújtani, minél nagyobb a taglétszáma, ezúton is felhívtnak az érdekeltek, hogy belépésüket mielőbb bejelentsek.

Boiangeria Bănăţana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók **Fraţii Schön, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reiszmosóda, Józsefváros, Török-utca és özv. Pollák Martinné, Gyárváros, Duschnitz mellett.** 227

WECK

Gyümölcs és konzerváló üvegek.

Teljesen friss és üde, szín és íz. :: Eredeti gyári árak. Minden nagyságban raktáron.

BARUCH I. FIAI ÜVEGUDVAR

Timişoara, Városház-utca 4.

ALAPITTATOTT 1857.

Telefon 17-71 * Tekinise meg kirakatainkat.



Dirlea M.

speciális féregmentesítő vállalkozó

Timişoara

II., Nagytöltés utca 1.

Tusnádfürdő

klimatikus gyógyhely a villa Máriában szobák még eőjegyezhetők.

Előszobában (jun.) 50% árkedvezmény.

Bővebbet a tulajd nosnál

Keller István gyógyszerésznél Erzsébetváros, Vöröskereszt gyógytár.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Két barátnő fekete és szőke, leveleznének későbbi megismerkedés reményében temesvári uriflúkkal. Leveleket „Vidéken élünk” jellegre a kiadóba. (2097)

Alkalmazás

Kifutóleány vagy fiú azonnal felvétetik. Rador Palanca-u. 1. B. Iváros.

Ügyes kirakatrendező kerestetik helybeli céghez. Ajánlatokat eddigi működés megjelölésével „Kirakat” jellegre a kiadóba. (2099)

Allást keres

Kezdő gyors- és gépirónó, magyar, német, román nyelvet értő, ügyvédi vagy más irodába ajánlkozik. Szíves megkereséseket „2500” jellegre a kiadóba kérek. (2005)

Bármilyen állást elvállal ügyes asszony. Cimeket kér a kiadóba. (2004)

Lakás

2 szobas fürdőszobás lakást keresünk. Cimet a kiadóba kérünk (2003)

5 szobas gyönyörű keleti fekvésű lakásomat átadnám sürgősen. Reflektánsok ajánlatait kérem „Lakás” jellegre a kiadóba. (2002)

Szépen butorozott szoba, konyhas lakasom van, lakótársnót keresek egyedülálló hölgyet. Megkereséseket „Erzsébetváros” jellegre a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Restaurant és kávéház jó forgalommal eladás miatt eladó vagy kiadó. Cim. Sima Aurel Bálinc. (645)

Szivattyús kut és hozzávaló negyvenötven méter cső jutányosan eladó. Bővebbet Belváros, Városház-utca 4. szám alatt a házfelügyelőnél.

Japán gyógygombát keresek megvételre. Cimet kérek a kiadóba leadni. (2001)

Kut, szivó-nyomó Garvenz-gyártmány, 23 D. jelzésű, circa 24 méter cinezett csővel, 1-2 köbméter viztartással teljesen jó állapotban, eladó. Cim Belváros, Zápolya-u. 6. földszint, 31. ajtó.

Különféle

Borbélyüzletem nagyobbitására szükségem volna 200 ezer leire. Ajánlatokat kérek „200 ezer” jellegre a kiadóba.

Kamatmentes részletfizetésre vehet házhelyet 24.000-36.000 leig Gyárvárostól 1 1/2 k-mre. Erzsébetváros, Tirol-u. 54. (713)

Butorozott szoba

az erzsébetvárosi Mária szobor közelében azonnalra vagy június 1-re **kiadó.**

Ajánlatokat „Szoba 2500” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Megnyílt

a PACSIRTAMEZŐ kerthelyisége

ahol kitűnő és olcsó asztali borok, elsőrangú sör poharaként, finom jó ételek kaphatók. Speciális erdélyi fatányéros, melyet e célra készített roston sütnék.

Figyelmes kiszolgálás!

Este 1/2 12-ig villamos közlekedés!

Minden este **KÁLÓ GÉZA**

hírneves temesvári cigányprimás, aki a temesvári primásversenyen az első díjat nyerte, hangversenyez teljes zenekarával.

A közönség pártfogását kéri **Özv. SCHATTELESSNÉ és FIA**

MOZI

Belvárosi mozi: Vasárnap és hétfő (Május 22. és 23.)
Gyárvárosi mozi: Szombat és szerda (Május 21. és 25.)
Mehalai mozi: Kedd és szombat (Május 24. és 28.)

PRATERMIZZI (Bécsi sziv)

A bécsi „Sascha” filmgyár legsikerültebb alkotása. A szép természet ölében egy megható szép szerelmi történet bontakozik ki.

Főszerepekben: Anny Ondra, Nita Naldi Igo Sym
Monopol: Dorianfilm Oradea M.
Az előadások kezdete 5, 7 és 9 óraker. Vasárnap d. u. 3 óraker is.

Jön! **A SEJK F.A** Jön!
Rudolf V. Ientinoval.

Helyszüke miatt kb. ezer drb. prima keményfából való összehajtható és fikszt

kerti szék

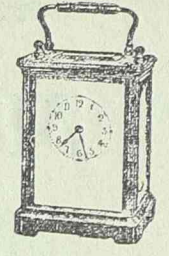
egyenként 100 leiért, továbbá 60 darab kerti asztal, valamint 500 darab Thonet-szék igen olcsón

eladó.

Oberländer Ferenc
Temesvár-Józsefv., Str. Gen. Foch 38

Pontosan járó órák!

Lelekiismeretes óraajvatások jótállás mellett!



GÁCS FERENC
órásnál

TIMIȘOARA-Erzsébetváros, Király-tér 12.

Üzemáthelyezés következében régi üzememből 1-2 szobás **modern lakásokat**

alakítok, villany, víz minden lakásban, május hó végén beköltözhető.

Cim a kiadóban. (598)

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a **Petőfi csárda** mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. Ugyanott téglá is kapható.

Friedmann szerencséseje kolosszális!

Huszmillió Leit

= S 750.000 — nyerhet esetleg egyetlen sorsjeggyel! Nyeremények 500.000 silling, 250.000 silling, 100.000 silling stb. készpénzben, minden levonás nélkül.

A világ legerősebb sorsjátéka!

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer! Huzás (1. osztály) 1927 június 21 és 23-án.

Sorsjegyárak:

1/8	1/4	1/2	1/1
S 4—	S 8—	S 16—	S 32—
Lei 110—	Lei 220—	Lei 440—	Lei 880—

Rendelje meg azonnal!

Rendelése kézhezvétele után elküldjük az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktervezettel együtt. Fizetendő a sorsjegy átvétele után. Rendelések zárt borítékban a következő címre intézendők:

Ludwig Friedmann Wien, I., Salzgries 12/42

Az V. osztály 100.000 sillinges (2 és 1/2 millió lei) főnyereményét a nálam vásárolt 54.524 számú sorsjegy nyerte.

NEDITS I. mérleggyáros
TIMIȘOARA, Gyárváros, Háromkirály-utca 30

Készít mindenemű új mérleget Javitások pontosan és olcsón eszközöltetnek!

Garantált, megbízható, olcsó és jó munkát végez
GRANATIR TRAIAN
műkelme-, gőzfestőde és vegytisztító-intézete
Timișoara-Erzsébetváros, Király-utca 101.
Átvételihely: Belváros Jenőherceg u. 12 Váradi plisé gouvre és előnyomdájában
Elvállalom minden e szakmába vágó férfi- és nőruhák festését, vegytisztítását 340

HOTEL PALACE SZÁLLODA
BUDAPEST, Rákóczy-ut 43
Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája
Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon
Elsőrendű étterem! **Mérsékelt árak!**

A legkiválóbb **Perlessgloss-OPRETURA, TALPPOLITUR,** valamint minden cipész iparhoz szükséges vegyi termékek a **„MERCUR”** készítmények.
Gyártja: **Kozák és Sámson**
Cluj, Str. Regina Maria 9. — Telefon 7-59.
Kapható minden jobb bőrüzletben.

Készíték divatöltönyöket garancia mellett 1200 leiért. Fiuöltöny 800 lei, vasalás 60-80 lei. Elvállalok minden szakmába vágó munkát olcsón
Amigó József Józsefv., Begabalsor 26

Ha szép akar lenni, használjon **Kulka-téle** lilium-szappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag **KULKA** Emil városi gyógyszerárában, a Fekete Sashoz, I., Sztgyörgy-tér.

Keresek érettségizett kereskedő barátomnak élettársat. Üzletbővítéshez 2 millió vagyon szükséges. (--) Szíves megkeresések „18-24 (681) évesig” a kiadóba.

Lapkihordók felvételnek a **Déli Hirlap** kiadóhivatalában.

KÓRA műterme
Gyárváros Andrassy-ut 4. sz. alatt van.